

השבת של רבי נחמן מברסלב

ימצאהו בארץ מדבר ובתהו ילל ישמן יסבנהו יבוננהו יצרנהו כאישון עינו... (לב, י)

עיקר שירת האזינו אמר משה רבנו בשביל זה הטוב הכבוש בין האמות והסטרא אחרא. והזכירו במקום שהוא שם שישבו למעלתו ושרשו, כי משה צפה עד סוף כל הדורות, שאז יהיה נכבש ונסתר הטוב בהסתרה והעלמה יתרה מאד כמו עכשיו בעקבות משיחא, כמו שכתוב שם (דברים לא): ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא וכו'. ואז בא הטוב בהעלמה והסתרה יתרה מאד מאד בבחינת הסתרה שבתוך הסתרה עד שנדמה כמעט חס ושלוש, כאילו אפס תקוה חס ושלוש לעורר הטוב הזה. אבל משה רבנו צפה על כל זה ואמר השירה הזאת, כדי שעל ידי השירה הזאת יתעורר הטוב ממקום שהוא שם אפילו בסוף הדורות הללו, כדי שיזכר מעלתו וישבו בתשובה ויחזרו לשרשו, כמו שכתוב שם: וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו.

וזה שכתוב שם בשירת האזינו (דברים לב): ימצאהו בארץ מדבר ובתהו ילל ישמן וכו', היינו בחינת הטוב שהוא חלק נשמות ישראל הנמצא בארץ מדבר ובתהו וכו', דהיינו שהוא כבוש במדבר ובתהו בין העכו"ם והסטרא אחרא. וזהו: יסבנהו יבוננהו וכו', שהסטרא אחרא מסבבת אותו ובונה עליו ומקיף אותו בכמה מחצות של ברזל, אבל ה' יתברך חושב מחשבות לבל ידח ממנו נדח ועושה תחבולות לעורר את הטוב ההוא כנ"ל. וזהו: יצרנהו כאישון עינו כנשר יעיר קנו וכו', דהיינו שה' יתברך ברחמיו נוצר ושומר את הטוב ההוא וכו', ועושה תחבולות לעוררו ולהזכירו שישבו לשרשו.

ועל כן התחיל משה השירה: האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי, דהיינו שמשנה רבנו צוה וגזר שהשמים והארץ יאזינו וישמעו היטב דבריו הקדושים, דהיינו שהאזיר יזדכך בבחינת האזיר הנח והזך (כמובא בלקוטי מוהר"ן חלק א – סימן יז), כדי שיהיו דבריו הקדושים נשמעים היטב ולא יהיה כח להרוח רעה רוח סערה לבלבל ולערבב האזיר, רק הכל יהיו נחים ויאזינו וישמעו דבריו היטב כדי שישמע הטוב הכבוש את דבריו הקדושים, כדי שיזכר את מעלתו הגדולה וישבו לשרשו ממקום שהוא שם אפילו בסוף הדורות הללו, אפילו מתוך העלמה והסתרה יתרה מאד מאד כמו עכשיו בבחינת: וענתה השירה הזאת וכו' כי לא תשכח וכו'. (הלכות חלב ודס ג', אות ב')

וישמן ישרון ויבעט ... (לב, טו)

... כמו שכשהשם יתברך שולח לאדם טובות, בנים ועשירות וכל טוב יש שמכיר חסדי השם וטובו עליו על ידי זה, ומתעורר להתקרב אליו בצדקה ומעשים טובים וכו', ויש חס ושלוש להפך, בבחינת "וישמן ישרון ויבעט וכו'"; כמוכן להפך, כשהשם יתברך מנסה ומיסר את האדם ביסורין וצרות, חס ושלוש, ובודאי כוונתו יתברך הוא הכל רק לטובה, כדי שיזכר על ידי זה לשוב אליו יתברך, כמו שכתוב (איוב ל): "ויאמר כי ישובון מאון וכו'". אבל מחמת גדל כח הבחירה, יש לפעמים שאדרבא על ידי הצרות חס ושלוש נתעקם לבו ביותר מהשם יתברך. (הלכות כלאי בהמה ד', אותיות ד' ו')

כי גוי אבד עצות המה ... (לב, כח)

עיקר תיקון התשובה הוא על ידי שלמות תיקון העצה, כי באמת הכל חפצים ליראה את שמך ומתגעגעים לשוב להשם יתברך, אך אין יודעים עצה שלמה איך לשוב מני חשך אשר כל אחד נלכד בו כפי בחנתו. ובאמת

עיקר תיקון העצה צריכין רק בעבודת ה', כי כל החכמות והעצות של העולם שאינם פועלים על ידי אלו העצות להתקרב להשם יתברך ולזכות לחיים נצחיים, כל אלו העצות אינם עצות כלל. מכל שכן כשמתרחקים על ידי אלו העצות מהשם יתברך רחמנא לצלן.

ועל עצות כאלו נאמר: כי גוי אובד עצות המה וכו'. וכתוב: ואין חכמה ואין תבונה ואין עצה נד ה', היינו זאת החכמה ותבונה ועצה שהוא נגד רצון השם יתברך אין נקרא בשם חכמה ועצה כלל. כי מי שיש לו איה מאח בקדקדו ראוי לו שיבין מאליו כי עיקר העצות והתחבולות שצריך לחשב כל אחד הוא רק איך להנצל משאול תחתיות ומתחתיו. בפרט איך שרואין גדל גנות זה העולם שהוא מלא יגונות וכל ימיו כעס ומכאובות וסופו לעפר ישוב ומה יתרון לו להאדם בכל עמלו. ובודאי היה ראוי לכל החכמים אפילו לחכמי אמות העולם שיתקבצו כלם יחד ויחשבו מחשבות וחכמות ותחבולות ועצות אמתיות מה הוא התכלית של זה העולם, ובשביל מה נברא האדם, ולבלות ימים ושנים על מחשבות ותחבולות אלו

כמו שעשה אברהם אבינו וכל האבות הקדושים. בפרט עכשיו שכבר זכינו לקבל התורה הקדושה הכלולה מתרי"ג עצות הקדושות. בודאי ראוי לנו לשום כל חכמתנו ודעתנו, רק לקיים את דברי התורה הקדושה בפשיטות ובתמימות, וזה היא החכמה הגדולה מכל החכמות, וזה עיקר שלמות תיקון העצה אמתית כשזוכין על ידה לבוא לקיום התורה. ועל כן התחיל דוד המלך עליו השלום ספרו אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים, כי זה העיקר להתרחק מעצת רשעים בתכלית הרחוק, ולחשב תמיד רק עצות איך לעבד את ה' באמת, ולקיים את התורה שנקראת עצה ותושיה, שזה בחינת תרי"ג עטין דאורייתא. (הלכות סכה ז', אות ב' לפי אוצר היראה – עצה, אות יז)

וכפר אדמתו עמו... (לב, מג)

על ידי קדשת ארץ ישראל זוכין לסליחות עונות, בחינת "וכפר אדמתו עמו" - 'אדמתו' דייקא שעל ידי אדמתו בחינת ארץ ישראל אדמת קדש על ידי זה נתכפר עמו, כי על ידי זה מעוררין רחמי ה' יתברך שישתכל לדון כל אחד ברחמיו לפי מקומו שיזכר כי אדמה ועפר אנחנו שירדנו למקום מגשם כל כך. (הלכות ערב ה', אות לז)

עצות ותפילות

❖ יום כפור הוא כלליות כל ימות השנה, כי יום זה מחיה את ימי השנה כלה. ועל ידי קדשת יום הכפורים מתקן הלב, היינו שרצונותיו יהיו רק להשם יתברך. ועל ידי זה מתבטלים כל מיני מחלקת בגשמיות וברוחניות, ונעשה שלום. ועל ידי זה נמשכת שמחה לאדם. (עצות המבוארות, כיפור א')

❖ ... וזכני ברחמיך הרבים לקבל יום הכפורים הקדוש בקדשה גדולה ובשמחה רבה וחדוה עצומה. ואזכה לקיים כל החמשה עיניים ביום הכפורים בתכלית השלמות כראוי, ולהתפלל כל החמשה תפלות ביום הכפורים בכוונה עצומה ונוראה, ולהתודות בכל מיני ודוים, ולהתחרט על העבר בחרטה גמורה ולעזב באמת דרכי הרע ומחשבותי הרעות והמבלבלות, ולקבל עלי בקבלה חזקה ונכונה לבל אשוב עוד לכסלה, ולבל

אעשה עוד הרע בעיניך כאשר עשיתי, ולשוב בתשובה שלמה לפניך באמת בשמחה ביראה ואהבה, ולבכות הרבה מתוך שמחה.

● מלא רחמים, זכני לקדשת יום הכפורים האיום והנורא והנשגב מאד, כי הוא יום זה גדול וקדוש ונורא ואיום ואדיר, יום אחד בשנה אשר בחרת בו לעמד, לסלח עונותיהם ולכפר פשעיהם ביום הנורא הזה. רחם עלינו וזכנו לקבל יום הגדול והנורא הזה כראוי, ולשוב בתשובה שלמה באמת, באפן שתסלח ותמחל ותכפר לנו על כל חטאתינו ועונותינו ופשענו העצומים והרבים והכבדים יותר מחל היס. ותעזרנו בזכות עצם קדשת היום הקדוש הזה, ובזכות התענית הקדוש של יום הנורא הזה, יום צום הכפורים, שנוכה על-ידי זה להכניע אצלנו כל הרצונות אליך תתברך, להכניע ולשבר ולבטל כל מיני רצונות שלנו כנגד רצונך, עד שלא יהיה לנו שום רצון ולא שום תאוה כנגד רצונך כלל, באפן שנוכה להיות כרצונך תמיד, ולבלי לסור מרצונך ימין ושמאל, ועל-ידי זה נוכה, שאתה ברחמך תבטל רצון אחרים מפני רצוננו, ויתבטל מאתנו כל מיני מחלקת שבעולם, הן מחלקת מבני העולם, הן מחלקת שבעצמי, אשר עתה "אין שלום בעצמי מפני חטאתי". וכל מה שאני רוצה לעשות איזה דבר שבקדשה יש לי מניעות רבות ועצומות בלי שעור, ועיקר הוא מניעות המוח והלב.

● והכל אזכר לבטל על-ידי התענית הקדוש של יום הכפורים הכלול מכל הימים של כל השנה, כמו שכתוב, גלמי ראו עיניך ועל ספרך כלם יכתבו ימים יצרו ולו אחד בהם. ודרשו רבותינו זכרונם לברכה, זה יום הכפורים. רחם עלינו וזכנו לשוב בתשובה שלמה באמת בכל השנה, ובפרט ביום הכפורים הקדוש, ועזרנו להתענות התענית של יום הכפורים בקדשה נוראה ועצומה ובשמחה וחדוה רבה באמת, באפן שאזכר על-ידי זה לקדש עצמי מעתה ולידע איך להתנהג בעניין התעניות בכל השנה כלה, ולהיות כרצונך הטוב באמת, למען לא אבוש ולא אכלס ולא אכשל לעולם ועד... (לקוטי תפילות א', מתוך תפילה קג)

סיפור

(שיחות הר"ן, ק"פ) ... פעם אחת

אמר לי רבנו זכרוננו לברכה שהיום נראה לו מלאך חדש ויודע שמו ויש תחתיו מנינים ויש להם שופרות בידם והם תוקעים תקיעה ואחר כך תרועה ואחר כך חוזרים ותוקעים תקיעה והם כלם חופרים ומבקשים אחר אבדות כי יש דברים אבודים הרבה. וזה בחינת תאוות רשעים ת'אבד (תהלים קיב, י), ראשי תבות תר"ת, ויחפרו ויאבדו (שם פג, יח).

ולפעמים הצדיק בעצמו שמחפש אחר אבדות הוא בעצמו אובד לפעמים. וזה בחינת יוש צדיק אבד בצדקו (קהלת ז, טו). ואז הצדיק עושה תשובה על אש החטא שעל ידו באין אבדות ובודאי אין להצדיק אותו החטא ממש רק איזה פגם דק מן הדק מאותו החטא ואזי כשעושה תשובה שלמה על אותו הפגם הדק שיש לו מאותו החטא אזי אחר כך חוזר ומוצא אבדות נוראות וכשמוצא נעשה שמחה ורעש גדול. ואמר אז שקשה מאד מאד להיות מקבל וכפי הנראה הוא שמקבל מזיק ופוגם בעניין האבדות שעל ידי זה באין אבדות כך נראה לי מדבריו והדברים סתומים ונפלאים ונוראים מאד. ועין מזה בספר לקוטי תניינא (בסימן פ"ח) מעניין הכוונות אלול שמסקל לפגם הברית ומעניין הפרות שלא נתבשרו כי הכל אחד עם הנזכר לעיל. כך שמעתי בפרוש מפיו הקדוש ואין אתנו יודע עד מה.

שיחות

(מר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

רבי נתן הוא היה בסכנה בכל יום ובכל עת, הם מסרו אותו והוא ישב בבית-ס'הר, ובכל מקום שהוא שנסע והלך הוא היה בסכנה, רצו להרוגו.

היה עשיר אחד שהיה מתנגד על ברסלב, אז המתנגדים נתנו כסף למשטרה שרבי נתן לא יגור בברסלב, שיצא מחוץ לברסלב. אבל רבי נתן היה לו תלמידים בברסלב, אז הוא בא לפעמים בגנבה לעיר, אז באו לעשיר ואמרו לו: "אתה יודע, רבי נתן צריך לבוא הלילה לברסלב".

אז אמר העשיר: "אל תדאגו, אני מבטיח לכם, כל זמן שאני חי - הוא לא יהיה בברסלב". אז הוא מת!

הוא לא חי הלילה ההוא, הוא מת אצל השופט, היה לו לוייה הלילה הזה, כך. ככה הוא אמר: "אל תפחדו, כל זמן שאני חי, הוא לא יהיה בברסלב" אז הוא נפל ונפטר, הוא מת!

... רבי נתן חלם על רבנו ועל משה רבנו בזמן המחלקת, והמחלקת היתה גדולה מאד, כל רגע היה נסים שהוא נשאר בחיים, אז הוא ספר לרבנו בחלום: "אי אפשר לי לסבל!"

אז אמר לו רבנו: "אבל אתה עשית טוב, מה אתה בוכה כל-כך? עשית טוב, עשית 'לקוטי הלכות' ו'לקוטי תפלות'. נו, מה אתה רוצה?" אז אמר משה רבנו לרבנו: "מה אתה אומר לו 'עשית טוב'! טוב מאד!" נו, ואנחנו רואים שעכשיו כל העולם יודעים שהיה רבי ותלמיד כזה.

... מי שמע דבר כזה, איש יהודי הולך לעשות חתונה לבנו ומקבלים אותו באבנים להרג אותו, מי שמע דבר כזה!

ביום הששי רבי נתן נסע עם בנו לעשות חפה, אז המתנגדים נתאספו עם כל העיר ויצאו למחוץ לעיר לקראת רבי נתן והחתן לקבל אותם באבנים גדולות, אבנים כדי להרג, להשמיד! רבי נתן והחתן היו בסכנה גדולה, המתנגדים זרקו עליהם אבנים והיה אבנים כל-כך גדולים, כלם ברחו ליער...

עד שרחם השם, והמתנגדים זרקו כל האבנים ולא נשאר להם אבנים. בינתיים כל אחד ברח וחפש איזה מקום שיציל את עצמו, עד שנעשה קצת שקט ואז התחילו לחפש את רבי נתן ולא מצאו אותו, "אוי, רבי נתן איננו! איפה רבי נתן, איפה רבי נתן?" לא ידעו איפה הוא.

הלכו לחפש אותו ומצאו אותו מרקד בשמחה גדולה רקוד כזה ובנגון כזה, בהתעוררות כזה.. הוא ברח לאיזה יער רחוק ושם הוא התבודד והתחיל לשיר ולנגן לפני השם יתברך על זה ואמר בכ"ח גדול: "ג'דלתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו". [אנו מער גרויסקייט, אין אונזער שיינקייט, וועט מען זעהן א משיח וועט קימען]

רבי נתן אמר להשם יתברך שמישיח יגלה הכל. יש לנו על מי לסמך. כן, משיח צדקנו הוא יגלה שזה חדש שלא היה מיום בריאת העולם, לא היה דבר כזה, 'לקוטי תפלות', 'לקוטי הלכות', 'לקוטי מוהר"ן', 'ספורי מעשיות'...

הוא החיה את עצמו ושמת את עצמו, זה היה נגון ורקוד ביחד, זה היה בהנגון של 'אשת-חיל', נגון כזה.. זה נגון של רבנו הקדוש. יבואו מכל העולם לשמע הנגון של רבנו כשרבנו הקדוש יגלה מה זה ברסלב. הוא יגמר את הנגון הזה ואחר-כך ישוררו כלם הנגון הזה, "ג'דלתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו". נו, צריכים לזמר...

רבי נתן הוא עשה זה הנגון ביער מהאבנים ואנחנו עכשיו שרים את השיר הזה. האבנים עשו נגון יפה כזה, בלי אבנים איזה פנים יש לנגון? רק עם אבנים. האבנים עשו לנו הרבה נגונים יפים כאלה שאין להם שעור.

אלו האבנים שומרים אותנו בכל דור ודור!

כל מה שהאבנים היו יותר גדולים, הנגון היה יפה יותר. האבן היה יותר גדולה, אז הנגון היה צריך להיות יותר יפה. הם זרקו אבנים להרג ולאבד, אז הוא זמר "ג'דלתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו" הוא יגלה מי אנחנו - חסידי ברסלב, אנשי אמת!... (ההמשך יבוא)

מכתב

(מספר אבי הנחל ב', מכתב ק"מ)

ידיד לבי הנעים, הצומח ממעיני החכמה של הצדיק האמת, אור חדש ומצחצח שממרק ומצחצח העיניים לראות הפתחים איך לצאת מהיכלות הטמאה והשקר של המינות ואמונות כוזביות המחשיכים העיניים ומחריבים העולם, ולכנס בהיכל החכמה העליונה והשכל האמת.

מי שרוצה לחוס על חייו האמתיים באמת אזי הוא צריך להתחזק בכל כח לשמר עצמו מאד מהשקר והז'המא המשוטטים בעולם, ולהיות חזק ואמין וגבור חיל מאד לא להכניע את עצמו כנגד המונעים מלהתקרב להצדיק, בפרט נגד הבעלי גאווה שהם בחינת המן, שהם החכמים בעיניהם הרוצים להרחיקנו מהצדיק האמת, כמו שכתוב: "ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה".

שבת שלום.. וגמר התיימה טובה!